

Remissvar – Remiss av Boverkets förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader

AB Stockholmshem (Bolaget) får härmed avge följande remissvar över rubricerat ärende.

Bakgrund

Boverket föreslår nya föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader. De föreslagna föreskrifterna preciserar det tekniska egenskapskravet i 3 kap. 10 § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, att byggnader ska vara projekterade och utförda på ett sådant sätt att det vid användning eller drift inte innebär oacceptabel risk för olyckor.

Sammanfattning

Stockholmshem har tagit del av de föreslagna förändringarna i föreskrifterna och har synpunkter på tre specifika punkter.

1. Avseende avsnitt 5.3.5 *Skydd mot bränn och skällningsskador* menar bolaget att förslaget tillåtande förslag med kokvattenkranar i kök innebär stora risker för barn och äldre samt onödig risk för ökad elkonsumention.
2. Avseende avsnitt 5.3.7 *Skydd mot förgiftning* menar bolaget att ett borttagande av kravet på förvaringskåp/läkemedelsskåp leder till ökad risk för förgiftning i hemmet.
3. Avseende avsnitt 5.3.9 *Skydd mot elektriska stötar och explosioner* menar bolaget att det är ett klokt förslag att låta BBR 8.8 utgå och istället hänvisa till Elsäkerhetsverkets föreskrifter 2022:1.

Bolagets synpunkter

Aktiebolaget Stockholmshem har tagit del av de föreslagna föreskrifterna och har vissa synpunkter beträffande förändringarna som redogörs för i kapitel 5. Synpunkterna är inhämtade hos bolagets byggsakkunniga och tekniska specialister.

5.3.5 Skydd mot bränn och skällningsskador.

Gällande installationer för tappvatten så anser bolaget att förslaget om att möjliggöra kranar med kokande vatten för matlagning i bostadskök inte är helt utrett. Bolaget ser dels en ökad risk för barn – även om Boverkets remiss pekar på motsatsen – dels en ökad risk för äldre med demenssjukdom. Därutöver ser vi att förslaget kommer leda till en ökad

Stockholms hem

energiförbrukning i hushållen. Detaljerade synpunkter kring de olika säkerhetsaspekterna nedan.

Barnsäkerhet

Den studie som Boverket hänvisar till på s.51 i *Remiss – Boverkets förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader; med konsekvensutredning* är utförd i Holland av en kokvattenkrantillverkare. De utredningen innehåller grova räknefel i sin uträkning där de kommer fram till att kokvattenkranar inte leder till fler brännskador jämfört vid användning av vattenkokare. I Holland har man troligen också ett annat beteendemönster i köket än vad vi har i Sverige främst gällande hur mycket te man dricker. Denna holländska utredning är partisk, inte statistiskt säkerställd samt bygger på ett beteendemönster skiljt från Sverige och vi anser att den inte kan användas som underlag för beslut. För att avgöra huruvida kokvattenkranar leder till ökad risk för brännskador eller inte för barn bör en svensk undersökning göras.

Säkerhet för äldre

I Boverkets remiss så nämns inte äldre alls i avsnittet Vi har i Sverige en åldrande befolkning där det idag finns 130.000st-150.000st personer med demenssjukdom. Om sju år, 2030, så har antalet personer med demenssjukdom stigit till 180.000st-190.000st. År 2050 är antalet uppe i 250.000st personer med demenssjukdom. Dessa siffror kommer från Svenskt Demenscentrum. Ett troligt scenario är att antalet personer med demenssjukdom är kvarboende hemma och då är fasta installationer av kokvattenkranar en klar risk. Denna grupp personer nämns som sagt inte alls i avsnitt 5.3.5 och en utredning bör göras om riskerna för dessa.

Elförbrukning

En kokvattenkran är kopplad till en varmvattenberedare som innehåller kokande vatten. Detta vatten värms upp dygnet runt, året runt. En standardkokvattenkran drar ca 20 watt i timmen, enbart för att hålla vattnet varmt. Används kokvattenkranen så ökar förbrukningen. 20 watt i timmen innebär en förbrukning på 175 kW/år (20x24x365). Enligt Vattenfall förbrukar en liten lägenhet förbrukar ca 2000 kW/år, en stor lägenhet förbrukar 5000 kW/år och en villa förbrukar (inkl. uppvärmning) 20.000kW/år. Skulle en liten lägenhet installera en kokvattenkran så skulle dess hushållselförbrukning öka med ca 9 % (175/2000), en större lägenhet skulle öka sin hushållselförbrukning med ca 3,5 % och en villa skulle öka sin totala elförbrukning med ca 1 %.

5.3.7 Skydd mot förgiftning

Boverket bedömer att krav på särskilda förvaringsskåp eller annan säker förvaring av kemiskt-tekniska preparat, medicin och dylikt inte är ett ändamålsenligt sätt att minska risken för förgiftning då grundorsaken till förgiftning hos små barn beror på hur till exempel föräldrar väljer att förvara farliga produkter. Vidare skriver de att sådan förvaring kan ske på flera sätt och att ett krav på förvaringsskåp eller annan säker förvaring inte löser grundorsaken till problemet och att kravet därför tas bort.

Säker hemmiljö:

Stockholms hem

Vi håller med om att grundorsaken till förgiftning hos små barn beror på hur föräldrar väljer att förvara farliga produkter men att ta bort kravet på förvaringsskåp/medicinskåp anser vi är fel väg att gå. Ett förvaringsskåp/läkemedelsskåp sänder viktiga signaler om vikten av att förvara sina läkemedel på ett säkert sätt så att ta bort denna reklampelare för säker förvaring från hushållen med stor sannolikhet gör att mer läkemedel kommer bli tillgängligt för barn och i förlängningen kommer fler barn bli förgiftade. Boverket gör det till en fråga om orsak och verkan och om att saker kan förvaras säkert på ett annat sätt än i förvaringsskåp/läkemedelsskåp. Självklart är det så men kärnfrågan måste ändå vara att göra det så säkert som möjligt för barn och ett krav på förvaringsskåp leder till en säkrare hemmiljö för barn.

Läkemedelsverkets rekommendationer:

Läkemedelsverkets rekommendationer lyder ”Ett bra sätt att förvara läkemedel i rumstemperatur är i ett låsbart medicinskåp som placeras torrt och svalt. Om läkemedel förvaras i ett låst skåp är det också liten risk att barn kommer åt dem”.

Förvaltning och fuktskador

Ur ett förvaltningsperspektiv så vill hyresvärden inte att saker ska skruvas upp i efterhand och det finns fog att tro att våtrum är en trolig plats som många skulle välja att skruva upp sina skåp i. Att skruva upp saker i våtrum innebär att man bryter fuktspärren och görs inte installationen fackmannamässigt så finns stor risk för fuktskador vilket är kostsamt. Oavsett om det handlar om hyresrätter eller bostadsrätter så kommer det bli färre fuktskador om förvaringsskåp/läkemedelsskåp sätts upp vid produktionen än att låta folk själva välja om och i så fall var skåpen ska sättas upp

5.3.9 Skydd mot elektriska stötar och explosioner

Boverket bedömer att reglerna i BBR om elektriska stötar inte bör tas med i den nya författningen eftersom de i princip enbart innebär en upprepning av det krav som redan finns i PBF.

Bolaget anser att det är ett bra förslag att ta bort avsnitt 8:8 och istället hänvisar till ELSÄK-FS 2022:1.

Stockholm, 2023-04-25

Olle Torefeldt
Tf. VD

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Olle Torefeldt, tf VD	2023-04-26